

عنوان مقاله:

میزان تاثیر عوامل اقلیمی بر معماری مدرسه غیاثیه خرگرد خواف

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 11، شماره 39 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

آمنه فتاحی - دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

امیر اکبری - استادیار، گروه تاریخ، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران

محسن طیبی - دانشیار، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزادی اسلامی، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

اقلیم به عنوان عاملی تاثیرگذار در آسایش انسانی، همواره مورد توجه و ساختمان ها و بافت شهری عمدتاً همساز با آن بنا می شده اند. کوشش معماران سنتی نیز در آفرینش فضایی بوده است که با توجه به شرایط دوران خود، بتواند آسایش کالبدی انسان را به همراه داشته باشد. بنابراین چنین فرضیه‌ای مطرح می شود که چه بسا اقلیم بیشتر از آنچه تصور می شود، در شکل گیری معماری بنا، نقش دارد. با توجه به اینکه رمزگشایی پایداری معماری بومی از گذشته تا به امروز، همواره از موضوعات مورد توجه محققان بوده است و به منظور سنجش فرضیه مذکور، این پژوهش سعی دارد ردپای تاثیرگذاری اقلیم را در مدرسه غیاثیه خرگرد در خراسان جستجو کند. مدرسه غیاثیه یادگاری از دوران تیموری و بنایی جاودان، واقع در روستای خرگرد از توابع شهرستان خواف محسوب می گردد. منطقه ای که از لحاظ اقلیمی دارای آب و هوای کویری با تابستان‌های گرم و زمستان‌های سرد و نسبتاً خشک می باشد. با اذعان به شرایط سخت این حوزه اقلیمی، به نظر می رسد تنها راه مقابله با آن، برای دستیابی به رفاه و آسایش کاربران مدرسه، توجه ویژه به خصوصیات آب و هوایی منطقه است. بر این اساس، هدف از پژوهش حاضر پاسخ به این پرسش است که اقلیم در شکل گیری کالبدی و سازماندهی فضاهای مدرسه غیاثیه به چه میزان نقش داشته است؟ و آیا این تاثیرپذیری را می توان عاملی برای جاودانگی این مدرسه برشمرد؟ این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و ابزار گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای و به ویژه مشاهده میدانی، به بررسی و تحلیل معماری بنای مورد مطالعه بر مبنای شاخصه های اقلیم می پردازد. نتایج این بررسی نشان می دهد که این شاخصه ها در اکثر مواقع، تنها عامل مهم شکل گیری کالبد و فضا بوده و در برخی موارد نیز تاثیر بسزایی داشته است. در واقع معمار بنا با توجه به ویژگی های اقلیمی منطقه، راهکارهای معماری هوشمندانه ای ارائه داده است تا آسایش حرارتی ساکنان را فراهم آورد.

کلمات کلیدی:

اقلیم گرم و خشک، مدرسه غیاثیه خرگرد، ساختار کالبدی، آسایش حرارتی انسان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030434>

